

Matias Marttinen kok

Kirjallinen kysymys sote-yhtiön osakekannan siirtymisestä ja yksityisen omaisuuden suojasta sote-uudistuksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (HE 241/2020 vp) jättää avoimeksi sen, miten omaisuusjärjestelyt toteutetaan monialaisessa sote-yhtiössä, jonka kunta omistaa yhdessä yksityisen toimijan kanssa. Epäselvyys liittyy tilanteeseen, jossa osa yhtiön toimialoista kuuluu voimaannpanolain 23 §:ssä mainittuihin hyvinvointialueelle siirtyviin toimialoihin ja osa niihin, jotka jäävät kunnalle.

Jätin asiasta kirjallisen kysymyksen kuntaministeri Sirpa Paaterolle. Paateron vastaus (KKV 124/2021 vp) jättää kuitenkin edelleen epäselväksi, siirtyykö monialaisen sote-yhtiön kunnallisen omistajan osakekanta kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle, vaikka yhtiön toimiala käsittäisi voimaannpanolain 23 §:n mukaisen sote-alan lisäksi myös kunnalle jääviksi esitettyjä toimialoja.

Voimaannpanolain 23 §:ssä ja sen perusteluissa tuodaan esiin toimialoja, joihin liittyvä osakeomistus ei siirry kunnalta hyvinvointialueelle. Siten tulkinta koko kunnallisen osakekannan siirtymisestä hyvinvointialueen haltuun ei liene hallituksen esityksen perusteella mahdollinen.

Mikäli voimaannpanolain 23 § ei mahdollista kunnallisessa omistuksessa olevan osakekannan siirtymistä kokonaisuudessaan, jää epäselväksi, johtaako hallituksen esitys tällöin yhtiön pilkkomiseen toimialoittain. Tällöin osa pilkkottavan monialaisen sote-yhtiön toimialoista jäisi kunnan ja yksityisen omistukseen ja osa toimialoista siirtyisi hyvinvointialueen ja yksityisen yhteiseen omistukseen.

Yksityisen omistaman osakekannan pilkkominen olisi kuitenkin räikeässä ristiriidassa perustuslain 15 §:ssä turvatun omaisuudensuojan kanssa. Tämän tyyppinen julkisen vallan interventio yksityisen omistaman yhtiön omaisuusjärjestelyihin heikentäisi myös välillisesti omaisuudensuojaa, kun yhtenä yksikkönä toimimisesta johtuvat tehokkuushyödyt poistuvat ja johtavat pahimmillaan liiketoiminnan pakkoalasajoon.

Useita eri voimaannpanolain 23 §:ssä eriteltyjä toimialoja kattavan yhtiön omaisuusjärjestelyt sote-uudistuksessa jäävät siten hallituksen esityksessä epäselviksi samaten kuin yksityisen omaisuudensuojan toteutuminen tämän toimiessa osakkaana kuvatun kaltaisessa monialaisessa sote-yhtiössä.

Kirjallinen kysymys KK 223/2021 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Siirtyykö monialaisen ja moniomisteisen sote-yhtiön kunnallisomisteinen osakekanta kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle siitä huolimatta, mitä hallituksen esityksessä voimaantulain 23 §:ksi säädetään ja

mikäli ei siirry, johtaako sote-uudistus yhtiön pilkkomiseen toimialoittain, vaikka osan monialaisen yhtiön osakekannasta omistaa yksityinen toimija ja pilkkominen loukkaisi siten tämän omaisuudensuojaa?

Helsingissä 13.4.2021

Matias Marttinen kok